

ЗНАЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ» У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЧНИХ ПРОВІЗОРІВ

Тарасенко О. О., Вереїтинова В. П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Основними завданнями національної охорони здоров'я на сучасному етапі його розвитку є поліпшення якості надання та доступності медичної допомоги, в тому числі і лікарського забезпечення. Вирішити завдання щодо удосконалення медичної допомоги в значній мірі дозволяє введення в Україні стандартизації медичних послуг, важливу роль у якій відводять формулярної системи. Впровадження формулярної системи передбачає створення формулярних переліків лікарських засобів (формулярів) з доведеною ефективністю, безпекою та економічними перевагами з метою досягнення оптимальної якості фармакотерапії.

У цій ситуації суттєво зростає значення провізорів у загальній системі забезпечення здоров'я населення, так як мета фармацевтичної допомоги – забезпечення надійності лікарської терапії для досягнення певного результату, який би поліпшив тривалість і якість життя пацієнта. Сфера роботи сучасного клінічного провізора представлена не стільки роботою в аптеці, скільки спрямована на консультування лікарів в раціональному, комплексному і найбільш адекватному підборі лікарських препаратів з урахуванням даних, отриманих за допомогою доказової медицини. Відповідь на питання про ефективність і безпеку препаратів у порівнянні з лікарськими засобами, що застосовуються в даний час, можуть дати тільки клінічні дослідження, при проведенні яких необхідно суворо дотримуватися вимог Належної Клінічної Практики (GCP), враховувати клінічну та медико-статистичну адекватність подібних досліджень.

Підвищення статусу та рівня відповідальності клінічного провізора немислимо без відповідної системи підготовки. У зв'язку з цим методологічно обґрунтованим стало включення до програми підготовки клінічних провізорів у Національному фармацевтичному університеті предмета «Клінічні дослідження лікарських засобів», а викладання його в умовах реальної клініки з проведення клінічних досліджень є організаційно правильним підходом до вирішення даної задачі. В процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з принципами дослідження лікарських препаратів та GCP, методами доказу ефективності та безпеки лікарських засобів, документацією клінічних досліджень, придбають навички виявлення та реєстрації побічної дії препаратів, оцінки якості клінічної інформації, методології та критеріїв відбору інформації, навчаються аналізу та інтерпретації отриманих даних з подальшою практичною реалізацією у лікуванні пацієнтів.

Отримані знання можуть бути корисними у визначенні клінічно та економічно найбільш ефективних і безпечних лікарських препаратів, даних щодо ефективності, безпеки, що отримані методами доказової медицини. Вони дозволяють залучати клінічного провізора до створення формуляра лікарських засобів з метою формування стратегії користь/ризик при виборі для хворого певного лікарського засобу. Не менш значним є факт можливої участі клінічного провізора як консультанта лікарів і пацієнтів з питань інтерпретації даних великих рандомізованих клінічних досліджень та використання їх при індивідуальній фармакотерапії.

Таким чином, вивчення дисципліни «Клінічні дослідження лікарських засобів» дає змогу провести підготовку клінічного провізора в сфері клінічних досліджень на рівні сучасних вимог, дозволяє йому на професійному рівні брати участь у формуванні політики застосування лікарських препаратів, співпрацювати з професіоналами в розробці посібників і методичних рекомендацій з лікування тих чи інших захворювань, брати участь у системі закупівлі та розподілу лікарських засобів.